

СТАНОВИЩЕ

от д-р Аксентия Иванова Замфирова, доцент в ПУ „П.Хилендарски”

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

в област на висше образование **Социални, стопански и правни науки;**

професионално направление **Икономика**

докторска програма **Политическа икономия.**

Автор. ДЕЛЯН ИВАНОВ АНГЕЛОВ

Тема: „Икономгеографски прояви на пространственото неравенство / на примера на градската пространствена депресия/”

Научен ръководител: д-р Аксентия Иванова Замфирова, доцент в ПУ „П.Хилендарски”

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Настоящото становище е написано на основата на пълния набор документи по процедурата за защита – дисертационен труд, автореферат, копия на публикациите, съпътстващи документи. То се изготвя на основание на заповед № Р33-3468/ 13.07.2016 г на Ректора на ПУ „П.Хилендарски” за определяне на научно жури и в съответствие с решенията на заседанието на журито от 21.07.2016 г.

Делян Ангелов е докторант на самостоятелна подготовка в докторската програма по политическа икономия на катедра „Икономически науки” при Пловдивския университет. Той е асистент по национално стопанство /регионална икономика/ в същата катедра. Магистър е по география от СУ „Климент Охридски”. Има преподавателска квалификация по география от Софийския университет и специализация по мениджмънт от Свободния факултет на същия университет.

Докторантът е утвърден и уважаван преподавател на Факултета по икономически и социални науки, където фактически е преминал целия му досегашен трудов стаж. Той е подготвил лекционни курсове по геоикономика и регионална икономика за бакалавърските програми на факултета, които се радват на успех и интерес от страна на студентите. Авторитетното му участие в кандидатстудентските кампании на университета – като член на приемна комисия и преподавател в подготвителни курсове – също допринася за утвърждаването му в нашата колегия.

Делян Ангелов е самокритичен, диалогичен и компетентен човек. Личностната му нагласа, широката обща и професионална култура, както и професионалните му интереси, органично го вписват във всяка академична среда и са предпоставка за успешна академична кариера.

2. Актуалност на темата

Икономическата теория за използване на пространството е част от съвременната макроикономика и има нарастващо значение в епохата на глобализацията. В българската икономическа литература обаче тази проблематика не е в ползрението на макроикономистите, а на специалистите по икономическа и социална география. Освен това, в повечето случаи тя се интерпретира в по-тесния контекст на класическата теория за разположение на производството, за да се изследват процеси и явления на регионалната икономика и урбанистиката.

Дисертационният труд на Делян Ангелов прави опит „да повдигне“ икономикогеографските проблеми на пространственото развитие до равнището на макроикономическо изследване, което е напълно в духа на новата икономическа география като част от модерната макроикономика. На следващо място, той го прави чрез един подчертано интердисциплинарен подход, който е присъщ на съвременните научни изследвания. И не на последно място, с дисертационното изследване в научен оборот у нас се въвеждат редица понятия и тези на актуалната теория за използване на пространството, които са формулирани от англосаксонската научна школа и са свързани с последиците от глобализацията.

Оставям настрана актуалността на темата за неравенството в момента, както и значението на последиците от постмодерното икономическо развитие за нашата икономика /деиндустриализация, развитие на третичния сектор, регионални диспропорции.../ Безспорно, трудът на Д. Ангелов е актуално научно изследване, посветено на значими социално-икономически процеси.

3. Познаване на проблема

Литературните източници, върху които е осъществено изследването, начинът на използването и интерпретирането им, както и постигнатите обобщения и изводи свидетелстват, че авторът познава историята, настоящето и дискуссионните полета на своя предмет на изследване. Той демонстрира ерудиция и вещина както по отношение на икономикогеографските процеси, така и по отношение на макроикономическите им проявления.

Теоретичната аргументация балансирано е подкрепена от емпиричен анализ. Използвани са представителни документи, както и национални и международни програми, за да се осветлят процесите и формите на градски упадък като проявление на пространственото неравенство.

Белег на сериозно познаване на проблема е и самочувствието на автора, че има какво да каже по повдигнатите въпроси, проявяващо се в полемичния характер на редица текстове на дисертационния труд.

4. Методика на изследването

Става дума за изследване в класическата научна традиция, в което чрез сравнителен анализ, исторически анализ, систематизация и синтезиране се търсят източниците и проявленията на градското пространствено неравенство. Затова в първа глава в съпоставителен план се разглежда подходът на икономическата география и на общата икономическа теория към обекта на дисертационния труд; във втора глава на тази теоретико-методологическа основа се прави причинно-следствен анализ на този обект, за да се дефинира предмета на изследване /градската депресия/ като една от формите на това неравенство. След това в трета глава, на основата на емпиричен анализ на градската депресия в София се разкриват конкретните ѝ измерения и проявления, както и възможните стратегии за градска ревитализация.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Материалът изпълнява изискванията за обем, структура и оформление на дисертационен труд. Той е разработен на основата на сериозно познаване на теоретичните основи на пространственото развитие на икономическата теория, икономическата география, регионалната икономика и урбанистиката.

Дисертационният труд е успешно реализирано интердисциплинарно изследване, което:

- привлича вниманието на българската икономическа наука към значението на пространствения икономически анализ;

- разглежда го в контекста на такива фундаментални за икономическата теория процеси като неравномерността и неравенството;
- очертава значението и мястото му в развитието на регионалната икономика и градския икономикс;
- проектира го върху урбанистичните процеси на градската депресия и ревитализацията на градските райони.

В него икономгеографските аспекти на предмета на изследването са представени като по-komplицирано проявление на икономическите процеси, които са в основата им:

- неравномерното пространствено развитие на градовете е обосновано като икономгеографски проблем – което е нещо много повече, отколкото тяхното неравномерно икономическо развитие;
- проявленията на тази неравномерност (периферност, „джобове на бедността”, градска депресия) са представени като икономгеографски (урбанистичен, локален, регионален) проблем, който има икономически основи и икономически проявления, но не се изчерпва с тях;
- преодоляването на градската депресия е икономгеографски процес, доколкото урбанизационният процес не е само и не е толкова икономика (а и проект, култура и управление).

Конкретните прояви на градската депресия са описани и систематизирани според обхвата и формата им на разпространение.

Анализът на формите и последствията на градска депресия в София на основата на развитието на модерни пространствени и стопански процеси дава възможност на автора да изведе някои предпоставки за изработване на стратегии за ревитализация на българските градове.

Посочените научни и приложни приноси обективно и премерено представят постиженията на дисертационния труд

Разбира се, към обсъждания труд справедливо могат да се предявят редица изисквания. Някои места в текста, в резултат на многократните съкращения и редакции, изглеждат фрагментарни. Той работи с понятийния апарат и на двете науки- общата икономическа теория и икономическата география, но дава предимство на този на икономическата география. Освен това, заключението не систематизира задоволително резултатите от изследването. Всичко това и някои други критични съображения обаче не поставят под съмнение съответствието на дисертационния труд на Д.Ангелов на изискванията за такъв вид научни изследвания, поставени от ЗРАС и Правилника за неговото приложение на Пловдивския университет

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Публикациите на докторанта, по брой, вид и съдържание, отговарят на изискванията за публикационна активност към момента на защитата. Те, както и дисертационния труд, са самостоятелни изследвания, в които авторът критично осмисля и коментира чужди текстове, уместно използва значими научни постижения за построяване на своите тези и аналитично оценява емпирични данни.

7. Автореферат

Впечатлението е, че авторефератът твърде пестеливо представя съдържанието на дисертационния труд. Би могло по-подробно да се опише хода на изследването и структурата на отделните негови части. От друга страна, той има всички необходими

атрибути и коректно формулира актуалността, целта, задачите, обекта и предмета на труда. Включва и списъка на публикациите и приносите.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Бъдещото наблюдение на развитието на пространствената сегрегация и градския упадък в София и тяхното аналитично обобщение може да обогати и развие възможностите на дисертационното изследване в приложен план, както и да добави нови форми към теорията за пространственото неравенство.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представено ни е самостоятелно научно изследване, направено обстоятелствено и задълбочено, след проучване на представителна по вид и количество научна литература. То е осъществено с научния апарат на икономическата теория и икономическата география и на основата на научна методология. В него пространственият аспект на икономическото развитие е показан чрез неравномерното пространствено развитие на градовете, а пространственото неравенство при урбанизацията – чрез теорията за развитието и модернизацията. Това е висока степен на теоретично обобщение на обществени процеси, доказваща способността на автора да прави научни изследвания.

Като давам положителна оценка на дисертационния труд, автореферата и справката за приносите смятам, че научното жури има всички основания да присъди на Делян Иванов Ангелов образователната и научна степен „доктор” в област на висшето образование 3. ”Социални, стопански и правни науки”, професионално направление 3.8. ”Икономика”, докторска програма 0502.01. ”Политическа икономия”

29.08.2016 г

Изготвил становището:
(доц. д-р Аксентия Замфирова)